

Ert tjänsteställe, handläggare
Regeringskansliet/JuErt datum
2018-07-06Er beteckning
Ju2018/03485/L4Vårt tjänsteställe, handläggare
LEDS TF, Örjan Nilson

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över betänkandet en effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)

Bakgrund

Justitiedepartementet har i remiss daterad 7 juli efterfrågat synpunkter från Försvarsmakten på *Betänkande en effektivare kommunal räddningstjänst* (SOU 2018:54).

Yttrande

Försvarsmakten bejakar i huvudsak de förslag som utredningen lämnar och bedömer att de kommer att skapa bättre förutsättningar för en effektivare räddningstjänst liksom för att förebygga olyckor och minska skador till följd av olyckor. Myndigheten vill dock enligt nedan peka på några områden vilka bör övervägas vidare för den fortsatta utvecklingen av den kommunala räddningstjänsten.

Utredningen föreslår att MSB istället för berörd Länsstyrelse ska vara behörig att överta ansvaret för räddningstjänst i en eller flera kommuner som berörs av en räddningsinsats, om denna är särskilt omfattande eller det annars finns synnerliga skäl. Försvarsmakten avråder i den delen från utredningens förslag. Enligt Försvarsmaktens uppfattning har den regionala ledningsfunktionen, som Länsstyrelserna utgör, en viktig funktion vid planering och genomförande av såväl räddningstjänstinsatser som insatser inom totalförsvaret vid höjd beredskap och krig. Att reducera kompetens och förmåga inom dessa områden på den regionala nivån vore därför, enligt Försvarsmaktens uppfattning, olyckligt. Försvarsmakten menar att de lednings- och samordningsbehov som uppstår vid större räddningstjänstinsatser, såsom exempelvis sommarens stora skogsbränder,

(NHA)

Postadress
Högkvarteret
107 85 StockholmBesöksadress
Lidingövägen 24Telefon
08-788 75 00Telefax
08-788 77 78E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se/hkv

kräver att förmågan till detta finns på regional nivå. Länsstyrelserna är vidare viktiga motparter till Försvarsmakten på regional nivå inom totalförsvarsplaneringen, och det är värdefullt om synergieffekter från det arbetet kan komma den civila krishanteringsförmågan till godo.

Utredningen föreslår vidare införandet av ett nytt begrepp i lagstiftningen – ”räddningsledningen”. Enligt förslaget ska ”räddningsledningen” omfatta de befattningshavare som leder räddningstjänstverksamheten vid kommunen samt vid de enskilda räddningsinsatserna. Samtliga dessa ska vara behöriga att fatta vissa beslut t.ex. om att inleda eller avsluta en räddningsinsats. Lagtexten saknar dock en definition av vad som utgör ”räddningsledningen”. Försvarsmakten menar att ett sådant klagörande bör tillföras.

Utredningen föreslår även att de behörigheter som i nuvarande lagstiftning ankommer på ”räddningsledaren” fortsättningsvis ska kunna delegeras, t.ex. till ett underordnat befäl, och därmed att de befogenheter som tillkommer räddningsledaren kan delas av flera. Ett sådant förfarande riskerar enligt Försvarsmaktens uppfattning att leda till vissa otydligheter vid genomförandet av räddningstjänst, bl.a. då det blir svårare för enskilda och myndigheter som stödjer en räddningsinsats att identifiera vem som faktiskt är behörig att fatta de beslut som ankommer på ”räddningsledaren”. Om flera olika personer har rätt att fatta samma typer av beslut kan detta också leda till att samma slags resurs begärs på olika nivåer i en räddningsinsats. För Försvarsmakten, som är en sådan statlig aktör som kan lämna stöd vid räddningstjänst, framstår det som ett tydligare och mer effektivt system om resursbegäran, såsom idag, sker centralt för en räddningsinsats.

Utöver vad som framgår i utredningen, föreslår Försvarsmakten att de kommunala förmågeredovisningarna bör utvecklas på så sätt att de dels sker mot en ensad struktur och dels mot någon form av typscenarion med tillhörande kategorisering. Detta i syfte att främja en tydligare och mer likriktad inriktning avseende den fortsatta utvecklingen av de kommunala räddningstjänsterna. Dessutom bör området övning och träning för upprätthållande av färdigheter samt en utveckling av erfarenhetshanteringen inkluderas i kommunernas handlingsprogram och utgöra föremål för inriktningar, rekommendationer samt inspektioner från MSB. Även perspektivet höjd beredskap bör lämpligen inkluderas i kommunernas handlingsprogram och på samma sätt samt följas upp av MSB. Ett sådant tillägg till handlingsprogrammen är viktigt för att tydliggöra hur räddningstjänsten påverkas vid höjd beredskap och krig.

Utöver vad som framgår i utredningen om resurser vid omfattande insatser, föreslår Försvarsmakten att frågeställningar som berör utformningen av ledning och samordning rörande stöd från annat land eller organisation bör övervägas och tydliggöras i den fortsatta utvecklingen av räddningstjänsten.

Övrigt

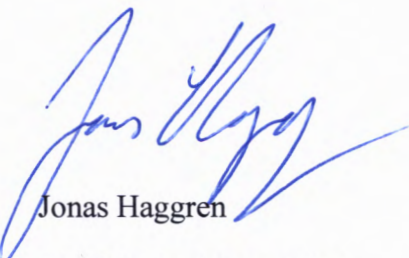
De omfattande skogsbränderna sommaren 2018 har medfört många viktiga erfarenheter vid berörda myndigheter, länsstyrelser och kommuner avseende omfattande räddningstjänstinsatser. Även Försvarsmakten har dragit viktiga erfarenheter och slutsatser från dessa händelser, vilka dock inte har kunnat omhändertas inom ramen för föreliggande remiss. Försvarsmakten vill dock avslutningsvis påpeka vikten av att sommarens erfarenheter tas med inom ramen för den fortsatta utvecklingen av räddningstjänsten.

– o o o –

Beslut i detta ärende har fattats av viceamiral Jonas Haggren.

I beredning av detta ärende har försvarsjurist Charlotta Viktorin, överstelöjtnant Johan Sandler, överstelöjtnant Torsten Hallstedt, kommendörkapten Peter Laurin, och analytiker Jenny Lundén deltagit.

I den slutliga beredningen har överste Mats Klintäng och överste Örjan Nilson deltagit, den sistnämnde tillika föredragande.

Jonas Haggren
Chef för Ledningsstaben

Örjan Nilson

Sändlista

Regeringen (Justitiedepartementet)

Inom Högkvarteret för kännedom

LEDS

LEDS STAB

LEDS TF

LEDS JUR

INS

INSS/J9

PROD

PROD RIKSHV